

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
25/20. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2020. március 5.

A C-66/18. sz. ügyre vonatkozó főtanácsnoki indítvány
Bizottság kontra Magyarország

Kokott főtanácsnok álláspontja szerint Magyarországnak egyenlő bánásmódot kell biztosítania a külföldi és belföldi felsőoktatási intézmények számára

A 2017-ben Magyarországon bevezetett, a származási állammal kötött nemzetközi szerződésre és a származási államban folytatott tényleges oktatási tevékenységre vonatkozó követelmények nem egyeztethetők össze az uniós joggal és a WTO joggal

2017-ben úgy módosították a magyar felsőoktatási törvényt, hogy az EGT-n kívüli államok felsőoktatási intézményei csak akkor működhetnek Magyarországon, ha Magyarország és a származási államuk között nemzetközi szerződés áll fenn. Ezenkívül *valamennyi* külföldi felsőoktatási intézménynek, amely Magyarországon felsőoktatási képzést kíván nyújtani, a származási államában is nyújtania kell ilyen képzést.

Az Egyesült Államok New York szövetségi államának joga szerint létrehozott, Soros György magyar származású amerikai üzletember által támogatott **Central European University (CEU)** volt az egyedüli olyan, Magyarországon már működő külföldi felsőoktatási intézmény, amely nem felelt meg az új feltételeknek. Az egyetem magyarországi működését időközben beszüntette, és 2019 novemberében új egyetemi kampuszt nyitott Bécsben (Ausztria).

A Bizottság 2018-ban kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet indított a felsőoktatási törvény érintett módosításai miatt. Mai napon kelt indítványában Juliane Kokott főtanácsnok azt javasolja a Bíróságnak, hogy adjon helyt ennek a keresetnek.

A főtanácsnok azon az állásponton van, hogy a származási állammal kötött nemzetközi szerződésre vonatkozó követelmény a **GATS-egyezmény** (General Agreement on Trade in Services, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény) **szerinti nemzeti elbánás elvébe** (a külföldi és belföldi szolgáltatókra vonatkozó egyenlő bánásmód elve) ütközik. Ezt az egyezményt a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretében kötötték, és az EU jóváhagyta, így az az uniós jog részévé vált. Jóllehet a **Bíróság** rendszerint nem alkalmazza a **WTO jogát**, hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az Unión belül olyan keresetekről döntsön, amelyekkel a Bizottság a WTO-jog be nem tartását rója fel valamelyik tagállamnak. Ezzel a keresettel az Unió tehát azon döntését juttatja kifejezésre, hogy a nemzetközi joggal összhangban kíván eljárni. Ez megfelel az Uniót a kereskedelempolitika területén megillető kiterjedt hatáskörnek, amely alapján az Unió külső szinten a GATS-egyezményből eredő valamennyi kötelezettségért kezkesedik, és átvállalja a WTO keretein belül folytatott tárgyalásokat.

A GATS keretében Magyarország a jelen ügyben vitatottakhoz hasonló intézkedések tekintetében teljes mértékben kötelezettséget vállalt arra, hogy egyenlő bánásmódot biztosít a külföldi és belföldi szolgáltatók számára. Magyarország nem élt azzal a lehetőséggel, hogy a felsőoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban fenntartást jelentsen be a nemzeti elbánás tekintetében. Az új követelmény ezért nem igazolható.

Még ha az olyan nemzetközi szerződéssel, amelyben egy felsőoktatási intézmény származási államának kormánya elvi támogatást nyújt az intézmény magyarországi tevékenységéhez, főszabály szerint bizonyítani lehetne is az intézmény megbízhatóságát, és ezzel elő lehetne segíteni a csalárd gyakorlatok megelőzését, konkrét kialakítását illetően a követelmény a harmadik állambeli illetőségű felsőoktatási intézményeket érintő önkényes megkülönböztetés eszközének

tűnik. Az ugyanis, hogy létrejön-e ilyen szerződés, és ha igen, mikor, kizárólag Magyarországtól függ. Így tehát ez a követelmény végső soron **engedélyezési fenntartást** eredményez. Magyarország azonban a GATS keretében **nem élt ilyen fenntartással**.

Ezenkívül a származási állammal kötött nemzetközi szerződésre vonatkozó követelmény sérti az Európai Unió Alapjogi Chartáját is. Aránytalanul korlátozza ugyanis **az oktatási intézmények alapításának és működtetésének szabadságát**, valamint **a tudomány szabadságát**. A felsőoktatás terén Magyarország kötve van az uniós alapjogokhoz, amennyiben – mint a jelen ügyben is – az Unió nemzetközi jogi kötelezettségeit hajtja végre. Az eredetileg Magyarország által a GATS keretében vállalt kötelezettségek ugyanis az Unióra szálltak át.

Emellett a származási országban folytatott tényleges oktatási tevékenység fennállására vonatkozó követelmény, amely valamennyi külföldi felsőoktatási intézményre – tehát a más EU-tagállambeli vagy EGT-állambeli felsőoktatási intézményekre is – vonatkozik, Kokott főtanácsnok szerint hátrányosan megkülönböztető, illetve aránytalan jellege miatt sérti **a letelepedés szabadságát, a szolgáltatási irányelvet¹, az Alapjogi Chartát** (az oktatási intézmények alapításának és működtetésének szabadságát, valamint a tudomány szabadságát), továbbá a **GATS**-egyezményben előírt egyenlő bánásmód elvét. A letelepedés szabadsága magában foglalja a gazdasági szereplők azon jogát is, hogy tevékenységüket kizárólag másik tagállamban gyakorolják.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Az ismertetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)” ☐ ☎ (+32) 2 2964106

¹ A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 36. o., helyesbítés: HL 2014. L 287., 33. o.).